

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hónap . . . 1 kor. Egy hónap . . . 1 kor. 50 Hll.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feladv. szerkesztő:
II. J. MÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Az oláhok aktivitása.

[Vagy kik a Tisza barátjai?]

Tisza István miniszterelnök a mostani választási kampagneban erősen számít a nemzetiségek támogatására is, még azon esetben is, ha azok nemzetiségi programmal kerülnek be a Házba. Tisza barátai közül ma kirukkoltak a románok és oly programot állítottak össze, hogy arra a királyi ügyészségnek rögtön aktivitásba kell lépni és mindazokat, akik e programot aláírták és elfogadták, vagy e program alapján izgatnak a románok között — azonnal el kell fogatniok s mint államfelforgató individumok ellen a törvény legszigorubb szakaszait kell alkalmazniok. Ha igaz az, hogy Tisza paktált vagy paktál a románokkal, úgy gróf Tiszát is egy kalap alá kell venni e határozatokkal és vele szemben is kötelességévé válik a magyar igazságszolgáltatásnak, hogy érvényt szerezzenek az egységes Magyarországot védő és oltalmazó törvénynek. Mi azonban a miniszterelnökről nem akarjuk elhinni e sötét gyanúsítást, ellenkezőleg reményünk, hogy gróf Tisza lesz az első, aki e lázadó bandát rögtön összefogdostatja s vagy börtönbe, vagy a bo-

londok házába csukhatja. E hazaáruló program, amelynek alapján a románok aktivitásba léptek, a nagyszabedű gyűlésen született meg s arról a következőket írja tudósítónk:

A román választók megbízottainak a gyűlése, melyet illyésfalvi Pap György és Lukács László laczfalusi pap hívtak össze, ma folyt le. A gyűlésre az ország minden románlakta részéből kilenczvenhet delegátus jelent meg. Pap György volt a gyűlés elnöke. Lukács László előadta a volt nemzeti komité jelentését, amelynek megnyitására negyven tagu bizottságot küldtek ki. A délutáni ülésen a bizottság jelentését tudomásul vették s hosszabb vita után hevennyolcz szóval tizenkettő ellen kimondották az aktivitást, a következő program alapján:

1. Az 1881-iki program egészében fenmarad. Követeljük a román népnek, mint *államalkotó politikai egyéniségnek* elismerését és etikai, valamint kulturális fejlődését *közjogi intézmények biztosításával* a Szent István korona állami integritásának teljes fentartása mellett. E közjogi biztosítékok a *többi államalkotó nemzetiségre is kiterjesztendők.*

2. A haza jól felfogott érdekében követeljük a hadseregben az *egységes vezényleti nyelvet*, de az *egyes ezrednyelvek hatásosabb respektálását*; a két évi szolgálati időt és a *magyarosító törekvések megszüntetését* a hadseregben is.

3. A nemzetiségek egyenlőjogusításáról szóló törvény teljes és szigorú végrehajtását, valamint annak és abba ütköző későbbi törvényeknek a revízióját.

4. A közigazgatásban, igazságszolgáltatásban és iskolai oktatásban *különböző nyelvek használatának törvényre való biztosítását.*

5. A köztisztviselők a nép nyelvét írásban és szóban teljesen bírják.

6. Az összes hitfelekezetek teljes autonómiát kapjanak és az állam által segítenek.

7. Az elemi oktatás *ingyenes* legyen, ahol több a román, ott az iskolai nyelv a román legyen. *Berzeviczy miniszter javaslata ellen* ünnepiesen tiltakozunk.

8. Az *egyházi házasság kötelező behozatalát* és a felekezetnélküliség teljes eltörlését.

9. A községek, megyék teljes autonómiáját: azoknak a *nyelvtérületekre való tekintettel újabb beosztását*; a kandidáló jog és a virilizmus megszüntetését.

10. Az *általános, titkos szavazati jog behozatalát*, a kerületek újabb beosztását s a választásoknak a körjegyzőségi székhelyeken való megtartását; a kisebbség képviselői jogát az országgyűlésen.

11. A gyülekezési és egyesülési jog törvényes szabályozását s a teljes sajtószabadságot.

12. Az adórendszer megváltoztatását, a földadó leszállítását, a progresszív adó behozatalát, a legszükségesebb élelmiszek-

Hajótörés.

A „Werna” gőzös már el volt veszve. A borzaszó ciklonban a kormányától megfosztott hajó ide-oda hanykódott, mint valami labda. A kazánok alól már kialudt a tűz s az árbócok már le voltak törve. A mentőcsónakok közül csak egy birt ellenállani a hullámoknak, a többi a benne ülő menekülőkkel együtt elmerült. A „Werna” maga már alig volt látható. A köd és a toronymagas hullámok teljesen eltüntették az utolsó csónak menekülői elől a hajót.

A csónakban már csak heten ültek, egy hadnagy, négy matróz és a kapitány két leánya. A hadnagyot úgy fogták ki a vízből, mikor a deszkájával együtt már már eltűnt a hullámokban. Jens Klassen, a legöregebb matróz a hajónál fogva huzta ki a vízből . . . S aztán vége volt a drámának.

Jens Klassen kormányzott. A hullámok majd a magasba dobták föl a csónakot, majd meg a mennydörgéshez hasonló robajjal lelökték a mélybe. A hadnagy a kormányos mellett ült.

— Majd fölvaltóm önt! — kiáltott a

hadnagy Jens Klassen fülébe, mert a hullámok nagy zugásában a saját hangját sem hallotta.

— Dehogyan vált föl, fiatal ur, morgott az öreg. — Ha én nem tudok elbánni a csónakkal, ön még kevésbé tud.

A hullám majdnem átesapott a csónakon. A hadnagy az árbócba kapaszkodott s a matrózok sem bírtak már állva evezni. A két leány már teljesen ki van merülve s nem is törölgette magáról a vizet, mely hol balról, hol jobbról érte őket.

Egy különösen magas hullámhegy közeledett a csónakhoz, amelyet csakhamar földobott a magasba, mint valami pelyhet. Mikor a csónak lejutott a hullámvölgybe az árbóc ledőlt s lyuk támadt a helyen. A víz elkezdett befolyani a csónakba.

— Ez most már nem sokat változtat a dolgon — szólta a hadnagy. — Egy kissé több vagy kevesebb sósvíz már nem ijeszti meg. Csak bátorság!

Újabb hullám lökte tovább a csónakot, amelynek a nyílása egyre tágult. A csónak folyton mélyebbre süllyedt. A matrózok tud-

ták, hogy ha nem sikerül a csónakot könnyebbé tenni, mindnyájan elvesznek. Levetették a csizmáikat, a bőrkabátjaikat s kidobták a vízbe. Ugy akarták — a hidegtől és víztől remegve — a csónak egyensúlyát föntartani, hogy a csónaknak hol az egyik, hol a másik oldalára dőltek.

. . . Kinos éjszaka után a hajnal nagyon lassan derengett. A kormányos szinte mozdulatlanul látszott, a lábai mintha megmerevedtek volna, de mindig a helyén volt.

A hadnagy az árbóc helyén áldogált. A vihar és hullámok hatalma nem csökkent. Mikor kivilágosodott, a tiszt örömeben fölkiáltott. Egy nagy hullám igen magasra dobtá föl a csónakot, amely mintha az ég és föld között lebegett volna egy pillanatig. A tengerész éles szeme „föld”-et látott . . . Jobbfelől egész tisztán látszott a szárazföld — ebben nem lehetett semmi kétség.

Mindenkinek az arcán meglátszott, hogy reménykedik. Ez a remény azonban nagyon rövid ideig tartott, mert a csónak megint lesüllyedt a sötét hullámvölgybe.

Jens Klassen is hallott a hadnagy kiáltását. Körülnézett a csónakba, amelyben

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aianti czéggel legyen ellátva.
F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár **Basel** (Svájc.)

kekre kivetett fogyasztási adó megszüntetését.

13. A birtokminimum elidegeníthetőségét, a hitbizományok megszüntetését, az állambirtokoknak parcellákban való kiadását. *A román vidéken csak románok telepíthessenek.*

14. A munkások érdekeinek hathatósabb támogatását, a kizsákmányolástól való megóvást, az állami biztosítás és nyugdíj kötelező behozatalát.

15. Ingyen orvosságot és orvost a szegényeknek.

16. Az állami erdőknek és legelőknek a nép számára való közvetlen bérbeadását s az erdőtervény módosítását.

A program felolvasása és jóváhagyása után választottak egy tizenhastagú bizottságot, amely a választásokat intézni fogja. A bizottság holnap megállapítja a jelölteket. Összesen negyven kerületben állítanak jelöltet.

Politikai híreink.

— Budapest, január 12. —

Küldöttségek a vezérőrbizottságnál.

Az ellenzék vezérőrbizottsága Kossuth Ferencz elnöklete alatt ma értekezletet tartott, melyen gróf Batthyány Tivadar, Rakovszky István, Polónyi Géza, Ugron Gábor és Tóth János vettek részt. A vezérőrbizottság ülése alatt egymást érte a küldöttség.

Az első Békésről jött és Kecskeméthy Ferencz volt képviselővel és mostani függetlenségi jelölttel szemben dr. Török Gábor ügyvéd, függetlenségi jelölt támogatását kérte a bizottságtól. Kossuth Ferencz megígérte nekik, hogy a kérdésben a bizottság semleges marad.

Gönczről gróf Károlyi Sándor ellen tiltakozni jött el a függetlenségi polgárok nagy deputációja. Nekik negyvennyolcas jelölt kell s mindjárt ajánlották is dr. Nemes Bertalan budapesti ügyvédet.

Egy gyulai küldöttség jelöltet kért, amit kilátásba is helyezett nekik a bizottság.

Ujabb jelölések.

A hosszupályii kerület Marjay Pétert jelölte mai jelöltévé.

Kölecsvállról az egyesült ellenzék a következő táviratot küldte Kossuth Ferenczhez:

Az első kerületben jelöltünk dr. Pisztery Mór egyetemi tanár, a másodikban báró

Wesselényi Miklós. Csütörtökön jelöltévé értekezletet tartunk, amikor Barabás Béla érkezését várjuk. Kérjük emissziáriusok kiküldését akár csütörtökre, akár a vasárnapi programbeszédre. Kecskeméthy elnök, dr. Óváry Elemér jegyző.

A keszthelyi kerület polgárai ma tartott értekezletükön gróf Batthyány József zalacsánki birtokost jelölték. A jelölt Tiszellenes 67-es programot hirdetett. A gyűlésen jelen volt függetlenségi választók megkérdezték tőle, hogy a vámtérület kérdésében mi az álláspontja és megválasztása után nem fog-e a kormánypartba belépni? Mivel ezekre a kérdésekre nem válaszolt, óriási botrány támadt a teremben s az elnök bezárolta az ülést. A függetlenségi választók most a vezérőrbizottságtól új jelöltet kérnek.

Nagykárolyhan gróf Károlyi Istvánt jelölte az ellenzék. Gróf Károlyi viharos lelkesedés közben ma elmondta a programbeszédet, melyben függetlenségi pártinak mondta magát.

Szirakról írják: Stréter Alfréd ugyancsak dolgozik azon, hogy voltaképpen ellensúlyozza a kerület ellenzéki hangulatát. Béren a kocsisoknak husz korona borralalót osztogatott, a népek száznegyven koronát ajándékozott, amiből bort vettek s olyan próbaválasztást rögtönöztek, hogy tizenhárom ember súlyosan megsebesült. Megválasztására azonban ennek dacára nincs kilátás.

Margittáról írják: A margittai kerületben Szatmari Mór, a függetlenségi párt jelöltje most tartja a körutjat. A nép mindennél lelkesedéssel fogadja. A kerületben izgalmas választásra van kilátás. A kormánypart minden erkölcsötlen és korrump eszközt igénybe vesz, hogy Feiliszschet győzelemre juttassa. A szolgabírák és a jegyzők vezetik a fizetett kortesek csapatát. Szatmari egyes főbb korteseinek megvesztegetésére százakat szántak. A kerület földesurái, a gróf Károlyiakkal és gróf Zichy Jenővel az élükön miudent elkövetnek, hogy az ellenzék jelöltje győzzön.

Trencsénből jelentik a Magyar Távirat Irodának: A trencsénmegyei szövetkezett ellenzék e heti értekezletéből magyar-tót nyelvű kiáltványt bocsátott ki a választókhoz, amelyben felhívja őket, hogy csakis az ellenzéki jelöltre szavazzanak. — Eddigi megállapodás szerint három jelöltjük van: gróf Pongrácz János 48-as programmal, Vágbeszterczén, Smialovszky Valér nemzeti programmal Zsolnán és Mednyánszky László

medvei földbirtokos a pushó-illyai kerületben.

Bereg megye függetlenségi pártja tegnap Linner Bertalan elnöklete alatt ülést tartott. A gyulai kerület Uray Imrét kandidálta.

Marosvásárhely két kerületében Sándor János államtitkár és Nyiri Sándor honvédelmi miniszter ellen lépnek fel: Sebess és Bedőházy János. A hivatalos apparátus a legnagyobb mértékben működik. Plósz Sándor titkos rendeletet bocsátott ki, a melyben Kozma főügyész és Ternovszky Béla törvényszéki elnököt a tisztviselők megdolgozására szólítja fel. Hasonló felszólítást kapott a kereskedelmi minisztertől Balla Mihály vasuti főmérnök és Halász Gábor postafőnök is. A függetlenségi párt elnöksége gróf Lázár István főispán és Bernády István polgármester ellen ismételt visszaélések miatt följelentést tett.

Andrássy Gyula grófválasza a kormányparti támadásokra.

Andrássy Gyulának az olaszliszkai választókerület felajánlotta a jelöltséget, mire gyengélkedő egészségi állapotára való hivatkozással nyílt levelet intézett a kerülethez, ahelyett, hogy választói közé menjen. A nyílt levélben Andrássy megragadja az alkalmat, hogy válaszoljon azon brutális kormányparti támadásokra, melyek őt és a disszidenseket az ellenzékkel való szövetekezés óta (legutóbb a felhivatalos „Magyar Nemzet” tegnapi vezércikkében), folyton érik. A nyílt levél fontosabb részét a következők:

— Vidékünknek talaját, levegőjét a nagy munka, a nagy szellemek munkája annyira át meg áthatotta, hogy ott csak szabadságszerető, alkotmányos szellemű nép lakhatik. A mult a jelenben él. Azt hitték felőlünk, hogy a jogtalanoknak, a törvényteleneknek ítelt eszközök rajtunk erőt nem vehetnek. Hogy Magyarországon az erőszak nem bír a joggal, most akarják ennek az ellenkezőjét bebizonyítani. Mit ér nekünk az a tudat, hogy jót akarnak vele? Az ellenzék helyzete az országban a kormányfő szemében nagyon hátrányos, mert a kormány kezében levő hatalmi eszközök már annyira megnövekedtek, hogy igen nehéz ellene a küzdelem. *Ha pedig a parlamentben végig gázolhat a többség a kisebbségnek lelkiismeretén, a parlamentben a házszabályoknak sérelmére bármikor érvényes határozatokat hozhat egymaga a többség és*

egyre nagyobbra nőtt a víz. Keresgéltem a nádrágya zsebében, — no, hála Istennek, még csakugyan volt egy kis csomó bagó.

A fekete dohánycsomót bedugta a szájába a zápfogai közé s gondolkodott. „Ha nem nyomnék egy métermázsát, gondolta magában s ha a csónak ezzel a métermázsával könnyebb volna, akkor még lehetne valamit csinálni. De így lehetetlenség a partot elérni”.

A tengerész egész jól számított.

— Hadnagy ur! — kiáltott rá a tisztre.

A hadnagy odafordult hozzá. Hajadonfővel állott már a csónakban, miután a kalapját rég elvitte a szél.

— Hadnagy ur, legfőbb negyedóra mulva a csónakkal együtt mindnyájan a tenger fenekén leszünk. Tovább nem bír el bennünket ez a csónak.

— Ne nyugtalankodjék, — szólt a tiszt. Ezeket a szegény gyermekeket még jobban meg akarja ijeszteni?

— Dehogy! — szólt Jens s mosolygott. Épen bátorítani akartam őket... Nézzétek csak, ha ebből a rozoga ládából kidobnánk vagy kétszáz fontot: el lehetne vele érni a partot.

— Meglehet, de hol van az a kétszáz font, amit ki lehet dobni? — kérdezte a hadnagy csodálkozva.

— Tulajdonképen nagyon egyszerű a dolog, — szólt az öreg matróz.

— Egyszerű?

— Természetesen egyszerű. Egyikünknek fel kell magát áldoznia, hogy a többieket megmenthesse.

A hadnagy megütödvé nézett rá. Olyan sápadt lett, mint a fal s megremegett az egész teste. S aztán gondolkodott, egész nyugodtan, minden szenvedély nélkül.

— Igaza van, Jens, — szólt végre. — Ez a két gyermekem volt kapitányunk legdrágább kincse. Én rá bízta őket, tehát én vagyok a barátjuk, a védőjük és a tanácsadójuk...

— Tudom, tudom, — szólt Jens. — S aztán ott van Eberts matróz, neki szeretője van, akit el kell venni. Itt van Krutson és James, kiknek feleségük és gyerekeik vannak, tehát nincs min gondolkoznia... Még egyszer fogjon velem kezét s aztán kétszáz fonttal könnyebb lesz a csónak. Isten veled szép világ!

— Ugyan ne bolondozzék öreg! —

szólt a hadnagy s karofogta a matrót. — Itt én vagyok a hadnagy, én parancsolok! Maradjon a helyén.

— Hadnagy ur — szólt ismét Jens — természetesen engedelmessékednem kell. De nézze csak, ön még fiatal ember és szép jövője van. Én ellenben kövér, nehézkes, öreg ember vagyok — s nincs már senkim ezen a világon. Tehát nekem van közöttünk a legtöbb jogom ahhoz, hogy meghaljak, különösen akkor, ha a halállal fiatal emberek életét menthetem meg.

A hullámok már elkezdtek körben forogni a csónakot.

— Hadnagy ur, menjen csak az én helyemre s mindig jobbra tartson!...

A következő pillanatban Jens már eltűnt a hullámok között.

A hadnagnak minden ize remegett az izgalomtól, — de most nem volt idő az érzélgésre. Mindig csak jobbra tartson, — ez járt az eszébe... — s így csakugyan parthoz is értek.

Jens Klassen lenn a tenger fenekén bizonyára sok régi bajtársával találkozott... Mert az ember vére nehezebb, mint a víz.

W. Welker.

ha a november 18-iki határozat jogtor-rássá válnék, akkor a kisebbségben tor-radalmi szellem támadna és állandósulna, akkor vége volna a parlamentárizmusnak.

Erős támadást intéznek ellenünk azért, mert a választásoknál vállatve küzdönek olyanok, akiknek programja nem azonos. Nincs igazuk ócsárlóinknak, nem erkölcs-telen az együttes működés, amelynek célja a szabadság védelme, nem erkölcs-telen azoknak együttes működése, akik a jogrendért szállanak síkra. Irto-zatos ellenben azoknak politikája akik ezt a helyzetet lehetővé tették.

Elveinkhez tántoríthatatlanul ragasz-kodva, jó lélekkel és nyíltan kérem az ösze-szes ellenzékiek támogatását, mint olyano-két, akik velem együtt a jogfolytonosság alapján állanak.

Levelét így végzi:

— Szívem mélyéből köszönöm bizal-mukat, amely a harcban erősíteni és kitar-tásra buzdítani fog.

Hoffmann és Kronovitz özég a szóbeli vagy levélbeli megrende-léstől számított legrövidebb idő alatt és a legjutányosabban szállít (meg-keresésre tájékoztatásul árjegyzéket is küld) minden mennyiségű zászlót, tolljelvényeket, nyomtatványo-kat. Sürgőnyosim: Hoffmann—Kro-novitz Debreczen.

Vármegyénk és vidéke.

Hajduszoboszlón rendben van min-den. Szíves örömmel hozzuk tudomá-sra a következő hajduszoboszlói le-velet: Kossuth Ferencz azon felszólí-tására, hogy a kerületbeli függetlenségi és 48-as Kossuth-párt Polónyi Géza ér-dekében egyesüljön, a 300-as nagy vá-lasztmány ma délelőtti ülése ugy hatá-rozott, hogy Polónyi Géza politikai egyéniségét és kiválóságát nagyra be-csüli s iránta elismeréssel viseltetik, miután azonban a kerületben egy füg-getlenségi párt van szervezve, a mos-tani Kossuth-párt és mert e párt ugy Szoboszlón, mint Balmazújvároson és Vámospercsen óriási többségben van, továbbá mert ez a párt vezeti minden politikai mozgalmát a kerületnek, ez irányítja a köz és társadalmi élet min-den jelentős eseményét és mert ez a nagy, szervezett, teljes egészét alkotó párt Kovács Gyulát már egyhangulag jelölte: Kovács Gyula jelöltsége mel-lett továbbra is megmarad, mellette híven, becsülettel kitart, megválaszta-tását bárkivel szemben keresztül viszi, a küzdelmet mellette tovább folytatja. Az egyesülést a nagy kisebbségben, szervezetlenül levő ellenpártiakkal a legnagyobb rokonszenvvel fogadja és arra minden lehető elkövet, azt azon-ban nem teheti, hogy néhány elége-detlen egyén kedvéért, mint többség, magát a kisebbség akaratának alávesse saját erkölcsi és politikai létének felál-do-zása nélkül. Polónyi Géza külföldben 120 tagu küldöttséget várt, mert neki annyi lett bejelentve és csak tizenheten mentek fel, melyből szoboszlói választó 11 volt. A többiek mindnyájan Kovács Gyulát támogatják már régen. Polónyi

a küldöttségnek már ott kijelentette, hogy látva ellenfele erejét és tudva azt, hogy személye nem kedves Szoboszlón, feltétlenül visszalép. Zászlóit mai napon bevonták minden házról. A szocialista jelölről szóló hír alap-talan. Huszka jelölt volt Szoboszlón és Szováthon, miután azonban megvá-lasztásra nincs kilátása, visszalépett.

Hírek a büdzentmihályi vá-lasztókerületből. Büdzentmihály polgár-ságának lelkes örömmünnepe volt e mai nap — január 10 — mivel a délután 1/23 órai vonattal érkezett meg közibünk szeretett kedves kurucz képviselőnk, dr. Pap Zoltán, nem váratlanul jött, mert hívan-hívtuk már, hogy minél előbb ölelhessük, a mindnyájunk által érzett s őt igazán szerető s tisztelő baráti keblünkre, őt ki magasztos hivatását híven s rendületlen kitartással töltötte be, mint képviselőnk, kiben nem csalatkoztunk, azért fokozottabb szeretettel és soha senki által el nem tántorítható kitartással viseltetünk iránta. Ezen érzelmeinek adták ma meg választó polgárai a kifejezést, vagyis kimu-tatást azzal, hogy már 1/22 órakor gyüleke-zett a Kossuth-terén, s onnan 45 zászló alatt mintegy 1000—1200 főnyi sereggel vonult ki az indóházhoz zeneszó mellett fogadtatására, hol a megérkezett vonatból kiléptek lelkes éljenzéssel köszöntötte, majd a polgárság nevében P. Szabó Balázs bátyaak a helybeli függetlenségi kör elnöke rövid, de szívélyes beszéddel fogadta, melyre dr. Pap Zoltán válaszulva megköszönte a szíves fogadtatást, buzdítván választóit a kitartásra, megindult a menet befelé, s ám bár gondoskodva volt fogatokról, kirukkolt Kató Bálint gazda feldíszített 4-es fogata és a város fogata is gazda Oláh Mihályval — mindazáltal a mi derék képviselőnk köz-tünk velünk gyalog jött be Szentmihályra a zászló erdő és szünni nem akaró éljenek között a folyton szaporodó tömeggel, mivel megérkeztek T.-Polgárról, T.-Dadáról, Dob-ról, majd T.-Lőkről is elvtársaink csatlako-ztak hozzánk az uton befelé haladva, a Kos-suth-terén pedig már mintegy 1000 főnyi nép várt, hol aztán férfiak és nők együttes ér-zéssel kiáltották: Éljen dr. Pap Zoltán! A község ház udvarán aztán köszöntötte vá-lasztóit, s röviden ismertette a jelen politi-kai helyzetet, s rámutatott a kormányelnök törvénypró munkájára; felolvassa a bosszu-álló Tisza törekvését, hogy kiket akar a képviselőségéből kibuktatni, aztán ismételtén kitartásra buzdítván választóit, szíves üdvöz-letét küldve a még odahaza levőknek is. feloszlás a hívta fel; így aztán a zászlótar-tók megindulva a tömeg széteszlott, azon örömtelt meglepéssel, hogy e mai napon eleget tett kötelességének s meg lett jutal-mazva azzal, hogy láthatta s szívesen sze-retettel üdvözölhette kedves képviselőjét, dr. Pap Zoltánt, s biztosíthatta igaz ragaszko-dásáról és megígérhette neki, hogy mellette rendületlenül kitart „nem engedünk a 48-ból!” Valami Bónis Sándor is kovályog T.-Polgár, T.-Dada és T.-Lök községeiben ugy hall-juk Szentmihályiak, de mihozzánk szegyel jönni! (L.)

Bestialis lelenczanya. B. Nagy Károlyné szoboszlói 5 gyermekes csa-ládánya 2 lelencz gyermekét kapott ápolásra és tartásra az állam menhely igazgatóságától. Ezt a két árva gyerme-ket folyton ütötte-verte. A lelenczek teste kék ülésekkel volt tele. A telep-orvos feljelentése folytán megindult a bírósági eljárás a bestialis lelenczanya ellen, a kit a bíróság 3 hónapi fog-házra ítelt. Megérdemelte.

Agyon kurussolták. Wesselényi Istvánné Kovács Zsófia egy 3 hónapos lelencz gyermeket kapott tartásra a debreczeni men-háztól s mert satnya volt szegény gyermek, ugy gondolta, hogy a hasa fáj. Cserépfedőt melegített s ezt tette a gyermek hasára. Persze összeégette a gyermek belső részeit, az orvosnak nem mutatta s 8 napi kínföldés után meghalt az árva. Csütörtökön bon-czolta fel Nagy Zoltán vizsgálóbíró Isóó János törvényszéki és Hanvai Kovács Bálint váro-i főorvos szakértőkkel.

Tisza-párt Hajduböszörményben. A hajduböszörményi szabadelvűpárt töredéke, az új-pártiak kiválása után is bentragadt Tisza-gárda mégis fogott jelöltet valahogy, aki a bukásnak el-szántan nekivág. Böszörményi Sándor a kötéllal fogott jelölt neve, aki dr. Benedek János Kossuth-pártival szem-ben felvette a reménytelen harcot. A jelölt neve a megyében teljesen ösme-retlen és mint halljuk, elégedetlen vele a saját pártja is, amely inkább Rásó István főispáni titkárt szerette volna felléptetni, ha már az öreg alispánt nem sikerült megnyerniök.

Szapáry Pál gróf ügyei.

A Park-Klub elnöke Parisban.

Napok óta beszélük a főváros elő-kelő társadalmi köreiből, hogy Szá-páry Pál gróf, az ismert fiatal mág-nás, a Park-Klub elnöke, Budapest-ről adóssága rendezéséig elutazott és egyhamar nincs szándékában vissza-térni. Értesülésünk szerint ez a hír csakugyan igaz, a népszerű gróf fel-oszlattá budapesti háztartását és Pá-risba utazott, ahol állandóan le fog telepedni.

Szapáry Pál grófot fővárosszerte ismerték és szerették jóságosságáért. Mindenkit, a társaságabelieken kívül is, aki vele érintkezett, lekötöztetett szeretetreméltóságával. Minden köz-érdekű akció élén állott s abba nem-csak anyagi és erkölcsi erejét vitte, hanem buzgóságát is. Fájdalom, mér-téktelen költségekkel szerfölött meg-terhelte birtokait, úgy, hogy már több adósságot nem lehetett csinálni rájuk.

A grófnak Török-Kanizsán van egy tagban birtoka, melynek négy mil-lió négyszázezer korona az értéke. A szombathelyi telekkönyvben sorokuj-falui, sorkitófalui, sorkikápolási, szent-kereszti és szentlőrinczi birtokai van-nak bejegyezve. A körmendi telek-könyvben egyházas-rádóczi és a vas-vári telekkönyvben nagy- és kistö-tösi birtokai vannak bejegyezve. Ezek összesen két millió négyszázezer koronát érnek.

Ezzel szemben a teher: a Magyar Jelzálog-Hitelbanknál két millió 750.000 korona, a Magyar Agrár- és Járadék-banknál 600.000 korona régi, konver-zionális adósság. Ujabbban a birtokok a Belvárosi Takarékpénztárnál megter-heltettek 284.000 korona erejéig. Ez összegből a gróf kifizette a Nemzeti Kaszinóban csinált minden sürgős adós-

ságát. Azonkívül van a grófnak 20--30 tétel 5--6 ezer koronás, összesen körülbelül 150.000 korona adóssága, aminek kifizetését a hitelezők sürgetik.

A gróf ügyésze, dr. Héder Lajos most folytatja az egyezkedést a hitelezőkkel s így tartozásait a gróf, aki nyugalma helyreállítására utazott Párisba, mihamar ki fogja egyenlíteni.

Az ügyvéd kijelentette, hogy neveltségeseznek tartja egyes lapok ama hírét, amelyek a gróf szokásáról szólnak. Szápáry egyszerűen nem akar addig társaságba járni, míg az ügyei végleg rendezve nincsenek.

Mi az ujság?

Tanító és postatiszt, mint bakter. Szégyenletes dolog, hogy Magyarországon még mindig akad község, hol egy világtól hátramaradt, bocskoros bíró uri embereket rendel ki éjjeli bakternek. Arad megyében történt, hogy Vadász község bírása kirendelte tanítóját és postamesterét soros strázsának (éjjeli bakternek). Megjegyzem, törvényeink értelmében mindketten községi közmunka-mentesek. A bírónak ezen szégyenletes és megalázó rendeletét a kisbíró a tanítóval az iskolában a gyermekek előtt közölte, mire az aggkoru, már 32 éve tanítóskodó Hajdu József megbotránkozva és méltó felháborodással sietett fel a község házára s tiltakozott a bírónak ezen jogtalan rendelete ellen. A vidám kedélyű s jóhumoru Nagy Imre postamester elvállalta és teljesítette a bíró rendeletét, de csak azért, hogy élvén éjjeli őri jogával, a szövetkezet korcsmájában mulatozó bírót és társait záróra után kidobhassa, amit meg is tett.

József főherczeg állapota. A hivatalos lap jelenti:

Hatodik orvosi jelentés.

József főherczeg ur ő cs. és kir. Fensége az éjszakán meglehetősen jól aludt és állapotában csekély javulás állott be.

Fiume, 1905. évi január hó 12 én, reggel 9 órakor.

Dr. Kiseljak s. k.

főherczegi udvari orvos.

Fiuméből sürgönyzik: Kiseljak dr. házi orvos ma reggel alkalmazta az első ether-injekciót. A katasztrófa immár elkerülhetetlen. A nagy magyar főherczeg már nem ismer meg senkit környezetéből.

Juhászból lett nábob. Londonból jelentik, hogy az ottani Edward-király-körház számára most Monnt Stephen György lord fejedelmi ajándékot adott: negyedmillió koronát. Mesés ennek az új mágnásnak pályafutása. 1829-ben született egy banf-sbírei ács fiának s gyermekkorában juhász-kodott. Innen apja Aberdeenbe vitte iskolába, majd Glasgowba, majd pedig Londonba került mint kereskedősegéd. Londonban már egy en gros-üzletben volt alkalmazásban. Egy szép napon egy montreali vevőnek írt üzleti megbízásból — levelet, melynek aláírásából az illető kisütötte, hogy egy távoli rokonáé. Meghívta Stephent Kanadába

üzletlátsnak s 1850-ben a két rokon már nagykereskedő. Itt azután nagyarányúvá válik Stephen életpályája. Bankigazgató lesz, majd ő építi a Kanada-Pacific-vasutat. — 1886-ban baronet lett, majd mint lord Mo-unt Stephen a főrendiház tagja. Vagyonát most óriási. Szegény rokonai között kerek most millió koronát osztott ki eddig s jótételem alapítványai is milliókra rugnak. Legújabb adománya is ezek sorát gyarapítja.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 118. Bérlet 89-ik szám (B)
Debreczen, péntek, 1905 január hó 13 án:

A drótos tót.

Nagy operette 3 felvonásban, előjátékkal.

Személyek: Blacsek Milós — Iványi Antal. Vojtek, drótos tót — Szilágyi Aladár. Babuska, felesége — Havasi Szidi. Pfefferkorn Farkas Lipót, hagymakereskedő — Krémer Jenő. Günther, bádogos mester — Faragó Ödön. Miczi, leánya — Krémerné Lili. Jankó üzletvezetője — Karacs Imre. Pfefferkorn Farkas Lipót — Krémer Jenő. Zsuzsika, cselédeleány — Sugár Aranka. Milós, huszárkaplár — Mezei Andor. Orfeuménekesnők: Giza — Püspöky Rózsi. Lóri — Rományi Mária stb.

Holnap, szombaton, január hó 14-én, bérlet 90-ik szám „C”

Az emigráns.

Korrajsz 3 felvonásban.

Jelmezes főpróba. Szombaton tartják a jelmezes főpróbáját Bakonyi Károly és Kacsóh Pongrácz 3 felvonásos daljátékának, a „János vitéz”-nek. A daljáték czimszerepét Rózsa Lili fogja játszani, kivüle még főszereplők a darabban Sugár Aranka, Krémerné Lili, Havasi Szidi, Iványi Antal, Krémer Jenő és Szilágyi Aladár.

Választási mozgalmak.

Lapunk előfizetőit, olvasóit és barátait arra kérjük, hogy a választási mozgalmakról, annak minden mozzanatáról bennünket lehetőleg gyorsan értesíteni sziveskedjenek.

UJDONSÁGOK.

Mikor lesz a képviselőválasztás?

Az ülésező központi választmány.

Debreczen város központi választmánya csütörtökön délután 4 órakor tartott ülést a városháza közgyűlési termében Kovács József polgármester elnöklete alatt. Jelen voltak: Vecsey Imre főjegyző, Szabó Kálmán tanácsnok, Varga Károly jegyző és előadó, Balog Imre, Márton Imre, Komlóssy Arthur, dr. Fehér Ferencz, ifju Schwarcz Vilmos, Horváth István, dr. Varga Lajos, Szabó Kálmán, dr. Tüdös István, Zádor Lajos, Somogyi Pál, Váczy János, Sinka Sándor, K. Kis József, Szilágyi Imre, Pálffy Gábor, idős. Némethy

Sándor. A választmány tagjai közül öten hiányoztak.

Az elnöklő polgármester ezután felhívta a választmány tagjait a törvényben előirt eskü letételére. Ez meg is történt. Az eskümintát Vecsey Imre főjegyző olvasta fel. Ezután a választmány egyhangulag Varga Károlyt választotta jegyzőjéül, aki felolvasta a belügyi kormány körrendeletét a képviselőválasztásokra vonatkozólag.

Tudomásul vették.

Ezután a választás határnapját **Január 26-ára, csütörtökre tűzték ki** a város mind a három választó kerületében.

Választási helyiségek lesznek:

Az I. (Péterfia utca) kerületben az első küldöttség az *ev. ref. egyház tanácstermében*, a második küldöttség a *Zenede hangversenytermében*.

A II. (Piacz-utca) kerületben az első küldöttség a *városháza közgyűlési*, a második küldöttség a *városháza tanácstermében*.

A III. (varga-utcai) kerületben az első küldöttség (varga-utca) a *kegyesrendi főgimnáziumban*, a második küldöttség (Kossuth-utca) a *r. kath. leányiskolában*.

Az I. kerületben választási elnök lett 17 szavazattal K. Kiss József a dr. Tüdös 2 szavazata, a II. kerületben Dicsőfy József 10 szavazattal dr. Kemény Mór 9 szavazata, a III. kerületben dr. Tüdös János 18 szavazattal dr. Magoss György 1 szavazata ellen.

Az I. kerületben küldöttségi elnök Sinka Sándor, a II. kerületben Weszprémy Zoltán egyhangulag, a III. kerületben dr. Peczkó Ernő szótöbbséggel.

Az I. kerületben helyettes elnökök dr. Márton Kálmán és Török Péter, a II. kerületben Kulcsár Endre és dr. Freund Jenő, a III. kerületben Kocsár Gábor és dr. Balázs Bertalan.

Az I. kerületben jegyző Szabó István és dr. Kérészy Árpád, helyettes jegyző Kovács Kálmán és Komlóssy Pál, II. kerületben dr. Arvay Béla és Borzsovay Jenő, helyettes jegyzők dr. Berger Andor és dr. Szikszay Szabó László, a III. kerületben jegyzők dr. Abraham Dezső és dr. Csath Sándor, helyettes jegyzők Dalmy Barna és dr. Ozsvarth Ferencz.

Ezután a plakátok színét állapították meg. Az I. kerületben a Péterfia fehér, a csapó utcán zöld, a II. kerületben a piacz utcán kék, a hatvan utcán sárga, a III. kerületben a varga utcán barna, a Kossuth utcán piros színű plakátokat ragasztanak ki.

Még több aprólékos dolgok megállapítása után az ülés 6 óra után véget ért.

10 forint készpénz vásárlásnál
Wallerstein Fülöp fiai

női divat és vászon üzletében

INGYEN!!

életnagyságu kép.

Az árak olcsóbbak mint bárhol.

Az életnagyságu kép gyönyörű kivitelű és semmit nem kell ráfizetni.

A csütörtöki felolvasó este.

A római k. főgymnáziumban tartatni szokott felolvasó esték negyedike csütörtökön délután 5 órakor tartatott meg kivételesen a Bika dísztermében.

Kivételesen pedig azért, mivel az óriási érdeklődés folytán a rendezőség kénytelen volt áttenni a felolvasás helyét a Bika tágas termébe, hogy legalább egy része jelen lehessen a felolvasáson ama közönségnek, mely jegyért ostromolta a pénztárt.

Meg is telt a Bika óriási díszterme zsufelásig közönséggel úgy, ahogyan megtele még nem láttuk e terem sem hangversenyen, sem táncszertélyen. És hozzá válogatott közönséggel, amely ritka gyönyörrel hallgatta a műsor nem mindennapi élvezetet nyújtó számait.

Először Bognár Matild urhölgy lépett az emelvényre s Kocsis Imre Janka urhölgy zongora kísérelé mellett énekelt pár dalt oly fűhbemésző, kellemesen csengő, kitűnően iskolázott hangon s oly meglepően szép előadásban, hogy zúgó tapsvihar jutalmazta művészi előadását.

Majd Pirkler Ernő joghallgató, városunk legjobb szavallója szavallta el Pau halálát oly kitűnően és vonzóan, hogy az ő szavallata után is felzúgott a tetszés tapsvihara.

Utánna Domaniczky Teréz urleány játszott először gordonka szólót, majd egy nehéz darabot nővére Werlin Sándorné urnő remek zongora kísérelé mellett, briliáns technikával, s oly elragadó kedvesseggel őket is hatalmas taps és éljenzéssel jutalmazta a lelkesült közönség.

Ekkor került a sor dr. Izsó János törvényszéki orvosra, ki az Álomról olvasott fel vonzó lebiincselő modorban kellemes előadásban és oly érdekes trónusban, hogy a közönség óriási tapsviharral jutalmazta a tudós félsíut ki ezen felolvasásával egyszerre az első felolvasók közzé emelkedett Debreczenben.

Majd Munkácsy János a kiváló hegedűművész lépett az emelvényre s kezdett játszani az ő csodásan tisztá mesteri technikájával, benső érzésével. S talán ösztönözve a művészete meghallgatására összesereglett közönsége lelkes ovátiojától oly szívvel, hogy mindekit meggyőzött arról miszerint neve még ragyogó csillagként fog tündökölni a magyar zeneművészet fénylő egén.

A Bika terme egész este tapsvihartól hangzott, Pirkler Ernő jogásztársai babékoszorúval is meglepték, tekintettel ama sok kellemes órára, melyet nekik szavallatával szerzett. A közönség pedig zúgó tapsvihar közt, egy felejthetetlen szép estély emlékével ama reményben hagyta el a Bika dísztermét hogy a rendezőség fáradhatatlan jóvoltából máskor is fog ilyes igazán kellemes jutni.

A Csokonai ünnepélyt elhalasztják. A Csokonai-kör választmánya szokatlanul népes ülésében csütörtökön délután foglalkozott Komlóssy Dezső és társainak ismeretes indítványával, amelyben a képviselőválasztások minden figyelmet lekötő izgalmaival való tekintetből a százados Csokonai ünnepélynek január 28—29. napjairól való elhalasztása mellett érveltek. A választmány csaknem egyhangulag Géresi Kálmán elnök és dr. Kardos Albert titkár szavazatával szemben az ünnepély elhalasztása mellett nyilatkozott. Ezután az ünnepély új napjai felett vitatkoztak. A többség Szávay Gyula indítványára azt határozta, hogy május 20. és 21-én rendezzék az ünnepélyt.

Nem lesz kortestánya a megyeház. A város központi választmánya úgy döntött, hogy a III. kerületben a választási helyiség a debreczeni hazafias kegyesrend főgymnáziumában lesz. A központi választmány ezen határozatáért dicséretet és köszönetet érdemel. A megyeháza teljesen alkalmatlan is volt választási helyiségnek. Egyetlen kijárata van, előtte a kis vasút, az utvonat szűk, forgalmas (a 3 év előtti választáson is éppen a tolongás miatt gázolt el egy kis leányt a helyi vasut) és élénk, ott van a napszámos börze, előtte a korzó, szembe vele a kormánypárti kortestánya, a szavazóhelyiség összenyúló a főispán magánlakásával, szóval mindenkép alkalmatlan, hogy választási helyiség legyen. De ez az alkalmatlanság felett volna megmest is legjobban a Dobiecki-párt igényeinek, lévén szemben a „Magyar király” a kormánypárti főkortestánya, természetesen főkortestányának jó lett volna a megyeház. Minden józan belátás e mellett volt, hogy a megyeháza ne legyen többé választási helyiség. E mellett küzdött Komlóssy Arthur is. A központi választmány így is határozott.

Rákosi Viktor Hajduhadházon. A hajdunánási kerület népszerű képviselőjelöltje csütörtökön tartotta meg programbeszédét Hajduhadházon, ahol nagy ünnepélyességgel fogadták. Beszéde rendkívül mély és nagy hatást keltett. A népszerű jelölt tiszteletére a függetlenségi és 48-as párt lakomát rendezett. Rákosi Viktor egyhangú választási feltétlenül bizonyos. Még ellenjelöltet se tudnak állítani ellene, mert nincs tiz választó a kerületben, aki kitenné magát a lélekveszedelemnek, mert az asszonyok seprűznék ki a Tisza-huszárokat e kurucz hajdukerületből.

A függetlenségi kör bálja. Mint már jeleztük is, e hó 21-én, szombaton lesz a függetlenségi kör bálja a Bika dísztermében. A derek rendezőség, melynek élén a kör érdemes elnöke, B. Nagy János áll, mindent elkövet, hogy az idej bál is méltó legyen régi jó híréhez. A meghívókat már szétküldték. Akik tévedésből nem kaptak, de arra igényt tartanak, jelentkezzenek a kör Csapó-utcai helyiségében.

A korelnök. Színhely: a miniszterelnök irodája.
Gróf Tisza: És, hogy hívják azt az embert?

A szegényház igazgatója: Mayer Péter, a király és a hercegprímás már több ízben mosta meg az ő lábát Nagycsütörtökön, — fölöttebb dinasztikus érzésű korban van: 99 éves.

Gróf Tisza: Helyes. Megválaszatom. Ő lesz a korelnök, — idősebb mint Madarász József Tessék vele már mátol kezdve zsebkendőlengetési gyakorlatot végeztetni.

A szegényház igazgatója: Nem baj, hogy siket?

Gróf Tisza: Legalább nem hallja a lelkiismeret szavát.

A szegényház igazgatója: De csak németül tud...

Gróf Tisza: Hála istennek, legalább nem tudja elolvasni a magyar törvényt...

A szegényház igazgatója: És eszelős.

Gróf Tisza: Hát már ez is baj?!
Eljen az új korelnök!

Iparváltások és megszüntetések. Legutóbb közölt kimutatásunk óta a debreczeni ipartestületnéi ipart váltottak: Kocsis Imre asztalos, Kronovics Béni bádogos, Streblovsky Lajos asztalos. Iparukat beszüntették: Sipos Eszter kalapos, özvegy Jancsó Lajosné asztalos, S. Bodnár Balázs csizmadia, Rác József, Mayer Géza hentesek. Rác József kovács, Horváth Károlyné borbély és fodrász.

Meghaltak. Balázs Margit ev. ref. 19 napos, Tóth Péterné szül. Márton Juliánna ev. ref. 64 éves, Nagy Mihályné szül. Nánási Sára ev. ref. 48 éves, Molnár Zsófia ev. ref. 21 éves, Szilágyi Sándor ev. ref. 7 hónapos, Pap Péterné szül. Tóth Anna g. kath. 44 éves.

Csendes választások lesznek. Debr. czen város mindhárom kerületében előreláthatólag csendesen és nyugodtan fognak lefolyni az országgyűlési képviselő választások. A központi választmány ugyanis mindhárom kerületben elnökökké ellenzékieteket választott, így hát semmiféle erőszakoskodásra nincs kilátás. Az eddigi előjelek egybéként mind arra vallanak, hogy csendes választások lesznek és ha lesz is harc a II. és a III. kerületben, az ellenzék jelöltjei fognak győzedelmeskedni mindhárom kerületben.

Országos vásár. Remete Antal napi, téli debreczeni országos vásár e héten kezdődött. Hétfőn, kedden és szerdán bór, gyapju, gabona és terményvásár volt. Szombaton és vasárnap (14. és 15-én) sertésvásár, vasárnap és hétfőn (15. és 16-án) lóvásár, hétfőn és kedden (16. és 17-én) baromvásár. A kirakó vásár holnap kezdődik és jövőheti szerdáig tart. Ma már a debreczeni híres vásárok főkelléke: a fonatos sátorok is készen állanak, várva a jó fonatos, laczipecsenyére éhes vásárosokat.

Ellőtte a kis ujját. A revolverét tisztogatta Kulni Sándor mátészalkai kisbirtokos. Tisztogatás közben a töltött revolver elsült és a golyó a jobb keze kis ujját leszakította. A szerencsétlenül járt embert behozták a debreczeni közkórházba, ahol a sérült ujját le fogják vágni.

Tele van a közkórház. A debreczeni közkórházban e hó folyamán 197 beteget vettek fel. A kórház minden osztálya zsufelásig tele van, úgy hogy már új beteget alig képesek felvenni.

Az ivóvíz tisztítása. Mióta az orvosi tudomány a legtöbb baj kuftejének azokat az ártalmas elősdiéket ismerte meg, melyek a levegőből, vízből, táplálékból s másokkal való érintkezésünk folyamán jutnak szervezetünkbe, mindig nagy gondot okozott az ivóvíz mentesítése baktériumoktól. Most egy angol szaklapban új módját olvassuk a víz fertőtlenítésének kék vitriol, vagy rézgálicz által. Tudvalevő, hogy a réz megöli a baktériumot, de alkalmazásától az orvosokat az az aggodalom riasztotta vissza, hogy a mikrób k elpusztítására szükséges mennyiség magát az embert is mérgezi. Most azonban Moore doktor, amerikai kémikus hosszas vizsgálat után bebizonyította, hogy a réznek van oly oldala, mely emberre és állatra nézve ártalmatlan s mégis elég erős arra, hogy a kolera, tifusz s egyéb betegségek csirait pár óra alatt megölje. Sőt azt állítja, hogy ugyanezzel az oldattal a tejet is mentesíti. Mennyire kipusztítja a réz a baktériumot, annak az a legvilágosabb bizonyítéka, hogy a sok kézen megforduló rézpénzen soha sincs ilyen élősei,

az ezüstpénzen meg tömérdek sok van. Állítólag a réziparral foglalkozó munkások nincsenek kitéve a baktériumokkal való mérgezés veszedelmének.

A kis Petrysin fiu esete. Az ujságokban is tárgyaltva volt a kis Petrysin fiu esete, a ki a római katolikus elemi iskola egyik tanulója volt és akit, az akkor emelt panasz szerint, állítólag anyjára meg rugdostak a tanuló társai, hogy a fiucska ennek következtében meghalt. Mi annak idején higgadtan tárgyaltuk ezt az esetet, annak tisztázására az illetékes hatóságokat hívtuk fel. Ma már ez az ügy minden vonalon be van fejezve, örvendünk, hogy az esetbe ártatlanul belevont tanítót is teljesen tisztázta a vizsgálat. A vizsgálat és az akkor „szenzácziós” ügy befejezésére vonatkozólag a közetkező értesüléseket vettük. Annak idején a vizsgálóbíró a Petrysin fiu szüleinek panaszára elrendelte a kishalott felboncolását. E boncolás során azután kiderült, hogy a halál oka a játékot jóval megelőző időből származott csonttörés következtében támadt vérmérgezés volt. E boncolás alapján a bíróság beszüntette a további vizsgálatot. De másrészt meg a fiu tanítója is, kit az esetben vontak, fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen, a melyet az iskolai hatóság el is rendelt ellene. Alkalmunk volt betekinteni a fegyelmi bíróság ítéletébe, a mely a tanítónak a legfényesebb elégtételt nyújtja. 27 tanu igazolta, hogy a tanító ellen semmi kifogás nem forog fent, mert mindig a legszigorubbán örködött a felett, hogy a játékok soha verekedéssé ne fajuljanak, másrészt az is tisztázva lett, hogy a gyermek halálát nem az a panaszolt eset okozta. Ezzel lezáródtak a szomorú ügy aktái.

Zene-estély a Magyar-Király kávéházban. Napról-napra fokozottabb látogatottságnak örvendő, pompásan berendezett Magyar Király kávéházban ma este Kiss Béla teljes zenekarával hangverseny tart. A figyelmes és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávé gondoskodik.

Az „Emké”-ben ma pénteken este Rácz Gusztó világhírű cigányprimás, a ki most érkezett vissza külföldi utjáról, magyarországi körútjában Debreczenben fogja második hangversenyét megtartani. Pontos kiszolgálásról, hideg buffetről legjobban gondoskodik Kiss Adolf kávé.

x Villanylámpákhoz új töltések érkeztek Mentze áruházába.

x Gyógyítható-e a tuberculosis?

Az újabb kor medikai kutatásai ezen fontos kérdésre igennel válaszolnak. Számos eset ismeretes, melyeknél ez sikerült. A modern tudomány az orvosoknak oly szert bocsátott rendelkezésükre, mely a tuberculosis még akkor is gyógyítja, ha az a kezdő stádiumon túl is van. Tiszta, egészséges levegő mellett a „Sirolin” kiváló hatású szer a tüdőbaj kezelésére. „Sirolin” jó szagu és kellemes izű szirup, mely már rövid használat után a tuberculosis tüneteit eltávolítja.

Egy esztergályos rémtette.

— A nixdorfi gyermekgyilkosság. —

Berlin mellett Moderszky Artur nevű nixdorfi esztergályosnak három gyermeke volt. Az egyik három, a másik másfél éves, a harmadik három hónapos.

Az esztergályos most huszonnyolcz éves. Néhány esztendővel ezelőtt még jómodu és szorgalmas volt, de csakhamar pálinkaivásnak adta magát és azóta teljesen elzüllött.

Ittaságában a feleségét bántalmazta, minek folytán az asszony kénytelen volt férjének házát elhagyni és rokonnainál menedéket keresni. A mondott napon az esztergályos megjelent egy szomszédjánál, két csomagot adott át neki és kérte, hogy azokat adja át ismerőseinek. Közben — mintegy álomban — ezt mondta:

— A gyerekek már lógnak. Most már csak magamat kell felakasztanom.

Rövid időre rá eltávozott és lakásába futott. Ismerőse egy rendőrrel utána futott. A rendőr kardjával bezuzta az esztergályos lakását, mire a szerencsétlen ember, aki éppen az ablakkarfára akarta magát felakasztani, a padlóra esett. Fölugrott a földről és a rendőrt a behatolásban megakarta akadályozni. De azért a rendőr mégis behatolt. Egy vaságyon egymás mellett függött zsinegen a három megfojtott gyermek. A két legfiatalabb már halott volt, míg a hároméves gyermek még gyengén pihegett és kórházba szállították, de utközben meghalt. A gyilkost letartóztatták.

Orosz-japán háboru.

A vert had.

London, január 12. Nogi tábornok főhadiszállásáról jelentik, hogy nagy kiterjedésű vonalakban érkeznek a legyőzött portarturi katonák a csanglingesui vasuti állomásra. Onnan Dalniba viszi őket a vasut s Dalniból egyenesen Japánországba kerülnek tengeren át. A vonatok megható képet nyújtottak. Elsőnek érkeztek négy bérkocsiban a portarturi vezérkar tisztjei. Valamennyi lehangolt, szomorú volt. Megérkezésük sok tiszti könyezett. Az a hír, mintha a fegyelem teljesen meglazult volna az orosz katonák közt, nem felel meg a valóságnak. Ellenkezőleg: megható volt azt nézni, hogy a közlegények és altisztek feszes katonai magatartással várták és hajtották végre a parancsokat, amelyeket az orosz tisztek adtak ki. Mintha csak katonai gyakorlaton lettek volna s parádés felvonulást rendeztek volna. Persze, szomorú parádé volt. Valamennyi katona rongyos ruhában volt. Némelyiknek sapkája sincs. Mások czipő, vagy csizma hiányában a lábukat rongyokba csavarták, hogy a nagy hidegben meg ne fázzanak. A japán katonák és tisztek minden figyelmeségben részesítették az orosz katonákat. De akadt az oroszok közt sok, aki semmiféle figyelmességet elfogadni nem akart.

Új ispotályhajó.

Pétervár, január 12. Az önkéntes hajóhad Kostroma nevű gőzösét ispotályhajóvá alakítják át és ez a hír szerint a harmadik hajóhadat fogja követni. A hajó hadilobogót és Vö. öskeresztes zászlót fog kitűzni, amiről a japán hajóhadat a tokiói francia követ értesítette.

Együtt a rabságba.

London, január 12. A Standard jelenti Tokióból 11-éről: Az orosz foglyok lassanként érkeznek Nagaszakiba. Azokat a tábornokokat és tengeragyokat, akik nem adták becsületszavukat, Nagaszakiba szállították. A legénység jó színben van.

Az orosz czirkálók utja.

Szuec, január 12. Az Oleg, Missouri, Rion és Dnjeper orosz czirkálókat holnap 3 órára várják. Három torpedóvadász Iz-

mailjában horgonyoz és holnap reggel érkezik ide. Az orosz hatóságok kívánságára minden baleset elkerülése végett ugyanazt az intézkedést tették, mint Fölkorsan tengernagy hajóhadának átvonulásakor.

TÁVIRATOK.

Az ország tisztviselőihez.

Budapest, január 12. Az egyesült ellenzék vezérő-bizottsága ma szöveget intézett az ország összes állami, közigazgatási és vasuti tisztviselőkhöz, hogy bátran nyilvánítsák politikai nézetüket. A tisztviselők nem a kormányt, hanem az államot szolgálják. Ha kötelességüket teljesítik politikai nézetüket szabadon nyilváníthatják lelkiösmeretök szerint. Merénylet és embertelenség a kormánytól, ha nyomást gyakorol a tisztviselőkre. Az egyesült ellenzék pellengére fogja állítani a kormányt minden visszaélést és a sérelmeket orvosolni fogja. A szöveget aláírták a dissidensek, az Andrassy-csoport is, ami nagy biztosíték, mert az Andrassy-csoporté a jövő.

József főherceg halálán van.

Fiume, január 12. József főherceg a halálán van. A baloldali benuulás már napok előtt beállott. Az artériák teljesen elmeszesedtek. A beteg összefüggéssel beszélni sem tud, csak egyes kérdésekre válaszol. Köhögési rohamai is vannak. Ha komplikáció be nem áll, még néhány napig élhet.

Nagy vesztegetés a belvárosban.

Budapest, január 12. A szövetkezett ellenzék vezérő bizottsága nagy megbotrányozással értesült arról, a Belvárosban a Tisza-párt veszteget és óriási áron vásárolja a szavazatokat. A vezérőbizottsághoz biztos jelentés érkezett, hogy az egyik, belvárosi választó 500 frtot kapott a szavazati jegéért. A vesztegetés híre nagy felháborodást keltett.

Az ex lex választás ellen.

Eger, január 12. Hevesvármegyei közgyűlésén egyhangulag óvást emelt az ex-lex választás ellen.

Makó, január 12. Csanádvármegye egyhangulag tiltakozott a törvénytelen választások elrendelése ellen.

Kettős szerelmi dráma.

Budapest, január 12. Ma a Gellért-hegyen véres szerelmi dráma történt. Mezei Péter 18 éves orgonakészítő agyonlőtte Léder Irma varrónőt, mert nem vehette feleségül, azután mellbe lötte magát. A nő meghalt, a férfit halálos sérüléssel a Rókus-kórházba szállították. A fiatal ember zsebében levelet találtak, amelyben azt írták, hogy közös elhatározással halnak meg, mert nem lehettek egymáséi. Végső kívánságuk az, hogy egy koporsóban temessék el őket.

Megfagyott bíró.

Nagysomkút, január 12. Rébán Juon községi bíró pár nap előtt a szomszéd községbe ment és azóta eltűnt. A szerencsétlent utközben hóvihár érte és eltemette. Ma találták meg a hó alatt a megfagyott bírót.

Törvénykezés.

A fénykép fényüzési cikk. Érdekes elvi határozatot hozott ma a felsőbb bíróság: Egy földbirtokos felesége fényképeket készíttetett N. budapesti fényképésznél, mikor azonban fizetésre került a sor, a földbirtokosnál az a kifogással állott elő, hogy a fényképek nem jól sikerültek és ezért a fizetést megtagadta. A fényképész erre beperelte a megrendelő férjét, a fényképészt azonban ugy a budapesti járásbíró, valamint felsőbb fokozat magá a törvényszék is elutasította keresetével, mert a megrendelt fényképek fényüzési cikket képeznek, már pedig a köztudomású, hogy a törvény értelmében a férj a neje által rendelt fényüzési cikkek árának megfizetéséért nem felelős.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.
Budapest, 1904. január 12.

Készáru teljesen üzletellen, csendes.	
1905. októberi buza	16.92.—94
1905. áprilisi buza	19.48.—50
októberi rozs	13.86.—88
1905. áprilisi rozs	15.34.—36
októberi zab	12.06.—08
1905. áprilisi zab	14.06.—10
1905. májusi tengeri	14.86.—88
juli	
szeptemberi tengeri	
1905. augusztusi repeze	22.40.—50

REGÉNY-CSARNOK.

Rablótanya a rengetegben.

[Regény.]
(Orosz eredetiből.)
28
Az öreg fájdalmasan nyögdecselt.
— Előbb hadd törődjék hozzá. Mit is tildözöd? Hisz tudod, hogy ki nem állhat.
— Majd megtanítom én! — vigyorgott a fickó. De most hagyjuk ezt! Bizonyos, hogy láttam, midőn ez az ember az éjszaka idehozta. És ha az éjszaka még egy öreg asszony árnyékát is nem láttam volna az ablakon át, akkor még az éjszaka betörtém volna Katinkaért.
Az öreg ember egészen összegörnyedt ijedében:
— Péter! Csak a botrányt kerüdjük.
A fickó gonosz szeme csak úgy szikrázott.
— Mit bánom én, ha muszáj, szétverek én még másik koponyát is.
Az öreg Vaszil felhőrdült. Megtántorodott és egy székre rogyott.
— Péter, te még az akasztófára juttatsz minket. Gondolj az erdei csárdára... Péter félemlen mordult az öregre.
— Hallgass! Mert már jönnek.

Vladimir eközben értesítette anyját és Katinkát; bár nem szívesen, Katinka gyorsan felöltözött. Tudta, hogy atyjának joga van hozzá. De még egyszer a lábához akart borulni. Ugy akarta kikönyörögni, hogy ne vigye el Szentpétervárról. Mert semmitől sem irtózott úgy, mint attól a régi, titokzatos erdei csárdától.
Vladimir ismét szembe került a két emberrel és az öreghez fordult.
— Azt talán tudod, hogy a lányod kiakarta magát végezni? Anyira iszonyodik és borzad attól a fertőtől, a kit férjéül szántál. Térj eszedre, gyermekedet ne taszítsd a végső nyomorúságba. Hadd itt Péterváron. Az a fickó majd talál másikat. Gondold meg, mielőtt egyetlen gyermekedet szétlöpörná.

Péter a legdurvábban ripakodott közbe.
— Mit fecseg itt? Semmi közünk magához. Mi a lányért jöttünk. Tudjuk, hogy itt van, tehát vagy kiadja, vagy rendőrt hívunk. Majd megmutatom én magának, hogy vajon egy apát megfoszthat-e a gyermekétől?

Vladimir szerette volna ezt a fickót kidobni. De hát a fickónak igaza volt. Ő csakugyan semmit nem tehetett ez ellen a két ember ellen. Vadidegen ember létere hogy is állhatott volna, egyrésztől az atya és vőlegény, másrésztől a gyermek illetőleg menyasszony közé? Családviszálykodásokra nem igen ügyelt a rendőség... De még ismét kérőre fogta:
— Öreg, téged kérlek, mint édes apját.

Az öreg Lubas nem viselhette el a Vladimir tekintetét. Nyughatatlanul izgett-mozgott és végül is fájdalmasan nyögte ki:
— Nem tehetek róla! Nekem a lányom kell!

[Folytatjuk]

Nyílttér.

Mérnöki irodánkat Debreczenben

Bank-palota, I., főlépcső. II. emelet 28. szám alatt

megnyitottuk. Sipos és Szász mérnökök.

KWIZDA FERENCZ JÁN.
os. és kir. osztr.-magy., román kir. és bulgár fejed. udv. szállító,
Kerületi gyógyszerész Korneuburgban Bécs mellett.

Kwizda Fluidja
Kigyó védjegy
Turista fluid.
Régi jóhírű diálet.-kosm. szerbedőrsőlésre, az emberi test izmainak és inainak erősítésére és edzésére. Erődményesen használva turisták, kerékpárosok és lovaglóik által túrák utáni erősítésre és orvgyógyításra.

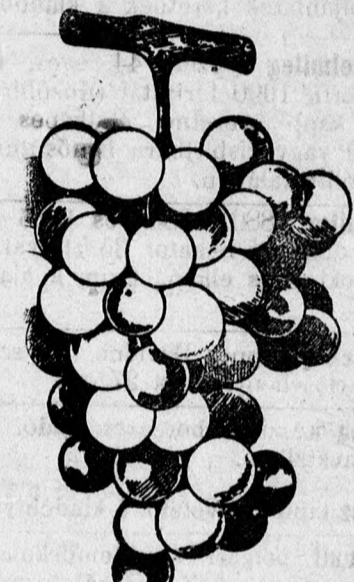
Árak
1/2 palaczk K. 2.—
1/4 palaczk K. 1.20
Kapható minden gyógyszerüzletben. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest, Király-u. 12. és Andrássy-ut 20.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN. Kistemplombazár.
Menyasszonyi kelengye
vászon, szőnyeg
Férfi és női fehérnemű.
Női divatárak.
Határozott árak.

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője
k annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legolcsóbb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Az üzlet teljes felosztása miatt hatóságilag engedélyezett

végkiárulás Szifft Aladár

Piacz-utca 24.

Divat és béli szövetek, Selyem batisztok, Himzet mouf, Delének, Mosó árak, kendők, fehérneműk, fűzők, nyakkendők, keztyűk stb. Szabó kellékek és rövid árak minden áron

végkiárásittatnak.

Az üzlethelyiség kiadó.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Ekszer- és óra javításokat legolcsóbban vállal Pintér Gusztáv órás- és ékszerész Piacz-utca főtözsde mellett. Ugyanott ezüst sarkantyuk legjutányosabb árban kaphatók.

Májusra keresek Miklós vagy Szentanna részén bérbe egy házat vagy három szobás lakást. Czim a kiadóhivatalba.

Nyugalmazott uriember állandó irodai alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Czime a kiadóhivatalban.

1 kiló szilva 12 kr., 1 liter petroleum 16 kr., naponta friss teavaj kapható Glück Izidor fűszer üzletében, Péterfia-u. Ugyanott egy kis boltiszolga vagy egy tanuló felvétetik.

Házikisasszonynak keresek egy intelligens, egészséges, római katolikus leányt. 24-30 év között, szerény igényekkel, főzéshez és felsőruhavarráshoz értsen. Arczképpel el látott ajánlatok kéretnek a kiadóban.

Kereskedelmileg képzett, 44 éves, evangélikus férfi, 1000 forinttal (Később ugyanennyit kap) szeretne életképes üzletet átvenni vagy kisbirtokra birtokosulni. Czim a kiadóhivatalában.

50 hectoliter 1880. 1885. és 1886 os igen nehéz diószegi bakator 35 frtjával, kisebb részletekben is eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Hölgyeknek! Popper Dávidné okl. szülésznő lakik: Széchényi-utca 27. sz.

Ió házilag készített borecet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

Gymnasiunai, polgári és elemi iskolai tanulóknak órákat adok. Vizsgálatokra, érettségire is, 5 hó alatt előkészítek; szegénysorsuakat teljesen ingyen. Czim „Joghallgató” Késes utca 6. szám.

Jövedelmező foglalkozás. Férfiak, nők, 14 évnél idősebb gyermekek, sőt egész családok is állandó biztos keresethez juthatnak a téli hónapokban. Czim a kiadóhivatalban.

Wertheim pénzszekrény megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Cséplőszekrény nyolcz lőerejű, jókarban tíz évssig megvételik. Czim a kiadóban.

1000 darab levélboríték, tetszés szerinti cégnyomással 2 forintért megrendelhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában. Piacz u. 47. Telefon 18.

Házakhoz való mosásra ajánlkozom, József-kir. herceg utca 33. pinczelakás bairól 1-ső ajtó.

Uradalmakhoz 1905. évre bizonyos feltételek alatt képes volnék akárhány erős fiatal munkást mezei munkába előállítani. Kérem a tek. uraságokat minél előbb értesíteni. Czimem a kiadóhivatalban.

Czipótűző állandó alkalmazásra kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Benzinmotorral berendezett köleskása és daráló malom házzal együtt vagy csak a majdnem új berendezés; betegség miatt azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban.

14 évesnél idősebb fiuk tisztességes foglalkozást kaphatnak. Czim a kiadóhivatalban.

Finom Ruhaszövetekből,
ruha- és bluz-selymekből

állandó és nagyszabásu

Maradék Vásárt

tartunk fenn.

Bosznay J. és Társa

nődivat és szőnyeg áruház

DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

**Gáz és benzin motorok
és benzin lokomobilok**

szelepes vezényművel, leg-egyszerűbb szerkezet, föltétlenül megbízható és olcsó üzemelő. Minden szaktudás nélkül kezelhető, teljes jótállás mellett jutányos árban ajánlja

PESCHAT és ROTH

motorgyára

Budapest VII., Rökk-Szilárd-u. 40. sz.

Választási zászlók és tollak

olcsóbban mint bárhol

HOFFMANN és KRONOVITZ

nyomdájában

DEBRECZEN, Piacz-utca 49.

kaphatók.

Arjegyzék kívánatra azonnal küldetik.

Expediálás naponta.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal [vörös s fekete nyomás sárga papíron] van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

DORSCH májolaj

törvényszékileg védett sárga csomagolásban üvegje 2 kor., fehér csomagolásban üvegje 3 kor.

**Maager Vilmostól
BÉCSBEN.**

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mell- és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Kapható az osztr. magy. monarchia legtöbb gyógyszerárán és gyógyszeráru kereskedésében.

Főraktár és főelárusítás az osztr. magyar monarchia részére:

MAAGER VILMOS BÉCS,

III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltatnak.